

D ů v o d y:

Dvorní dekret ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s., na nějž se se Státním pozemkovým úřadem odvolává i rekursní soud, by sice naprosto nevadil zabavení nároku na výplatu peněžitě částky dlužné Státním pozemkovým úřadem, jak již v rozhodnutí ze dne 2. března 1928, R I 136/28 čís. 7832 sb. n. s. podrobně vyloženo, avšak překážka je jiná. V exekucním návrhu vymáhající věřitelé uvádějí, že dlužnice má pohledávku za Státním pozemkovým úřadem z důvodu složené kupní ceny za přislíbené pozemky. Avšak když kupitel — zde přidělce — složí kupní — zde přidělovou — cenu, nemá žádné pohledávky, neboť zaplatil jen svůj dluh. Že by však věc se měla tak, že složení bylo jen podmíněčné a složená suma měla býti v jisté případnosti vrácena, takže by šlo o nárok na vrácení aspoň podmíněčný, návrh netvrdí, teprve dovolací stížnost uvádí, že pohledávka jest vázána na výminku, že ku slíbenému přídělu nedojde, což však jest novota, ku které přihlížeti nelze, zde tím méně, protože se o ní Státní pozemkový úřad nemohl ve smyslu § 295 druhý odstavec a § 39 druhý odstavec ex. ř. vyjádřiti ani v rekursu ani v oznámení, jež by byl proti zabavení mohl učiniti. Zabavovati však u Státního pozemkového úřadu peníz, o němž ani exekucní návrh sám netvrdí, že ho má Státní pozemkový úřad dlužníku vrátiti, který tedy dluhem není, nelze, návrh nevyhovuje předpisu § 54 čís. 3 ex. ř., jemuž se musí rozuměti ve smyslu § 63 čís. 4 ex. ř., t. j. návrh není vybaven tak, by bylo z jeho udání patrné, že dlužník má za Státním pozemkovým úřadem k pohledávání majetek. Ostatně tak, jak návrh zní, nejsou Státnímu pozemkovému úřadu, i kdyby dlužník za ním něco k pohledávání měl, vyhrazena jeho práva na předmět toho pohledávání, ač jest přece zřejmo, že Státní pozemkový úřad se svými nároky by vymáhajícímu věřiteli musil předcházeti. Co se týče zabavení nároku na příděl, tu, nejde-li o nedíl, jenž nebyl ani tvrzen, neplatí ovšem § 36 příd. zák., na nějž se Státní pozemkový úřad a rekursní soud odvolávají, avšak platí § 23 přidělového zákona, t. j. nelze zabavením předbíhati přídělu a mařiti tak podmínky, zejména zákaz zatížení neb zcizení, jimiž Státní pozemkový úřad příděl omeziti za dobré uzná, a tím mařiti účele pozemkové reformy, jež jest akcí veřejnoprávní, již soukromé zájmy musí ustoupiti, účele, jichž šetření cit. § 23 druhý odstavec důrazně vytýká. To jest od prvo počátku neúchylná praxe nejvyššího soudu. Není možno zabaviti nárok na příděl a zpeněžiti jej, jak návrh žádá, protože by se tak příděl dostal do rukou osoby, již by byl nárok v cestě exekuce zadán (§ 328 ex. ř.) a jež nároku na příděl nemá, avšak přídělu může se dostatí jen osobám v zákoně povolaným, o čemž rozhoduje Státní pozemkový úřad a nikoli náhoda, kdo nárok v exekucní dražbě vydraží.

Čís. 8091.

Knihovní zápisy s právními účinky § 119 horn. zák. nejsou vzhledem k § 2 zákona ze dne 5. prosince 1874, čís. 92 zemského zákona pro

Čechy, již přípustné. Věnování nemovitostí zapsaných v pozemkové knize k báňským účelům lze knihovně provést jen podle předpisů zákona ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák.

(Rozh. ze dne 1. června 1928, R I 253/28.)

Soud první stolice zamítl návrh vydražitele horní nemovitosti, by na základě usnesení o udělení příklepu bylo povoleno, by se ve vl. čís. 104 horní knihy poznamenalo věnování nemovitostí, hornímu provozu určených a to vlečné dráhy, těžního zařízení, vodojemu, důlního zařízení, budovy obytné a pro materiál sloužící, zařízení separačního s budovou a sousedními pozemky ve výměře 6971 čtverečních sáhů, příjezdní silnice a dílenské kanceláře, jakožto součástek horního tělesa, vložky čís. 104. Rekursní soud návrhu vyhověl. Důvody: Podle § 117 horního zákona všechny stavby na povrchu, dílny a zařízení, jichž jest k výkonu propůjčeného horního oprávnění zapotřebí nebo které majitelem dolu k účelu tomu byly věnovány, mají s doly tvořiti jeden celek a má býti věnování těchto nemovitostí za součást dolu zapsáno v knize horní. Nemovitosti, o něž jde, jsou příslušenstvím dolu stěžovatelem vydraženého a ve vložce čís. 104 horní knihy zapsaného, byly v protokole odhadním ze dne 4. listopadu 1924 jako příslušenství dolu seznamenány a podle protokolu dražebního ze dne 24. září 1925 stěžovatelem spolu s dolem vydraženy a odůvodněna jest proto jeho žádost, by tyto nemovitosti jako součástka horního tělesa v horní vložce čís. 104 ve smyslu § 117 druhý odstavec všeobecn. horního zákona ze dne 23. května 1854, čís. 146 ř. zák. byly vyznačeny poznámkou jich věnování za součást dolu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze upřítí oprávnění. Soud první stolice návrh vydražitele právem zamítl, jelikož z něho není zřejmo, že nemovitosti tam uvedené jsou zapsány ve vložce čís. 104 horní knihy. Vydražitel připouští možnost, že aspoň část těchto nemovitostí jest zapsána v pozemkové knize. Tyto pochybnosti měl odstraniti navrhovatel a nebylo věci soudu, by v tomto směru konal šetření z úřadu. Domněnka, že sporné nemovitosti celkem anebo částečně patří k vložce 238 pozemkové knihy obce O., má oporu v tom, že, jak zřejmo z návrhu sčítacího oddělení berní správy na sloučení exekucí E 175/24 a E 663/25 a dotyčného usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 31. března 1925, horní a pozemková vložka tvořily jeden hospodářský celek. Za řečeného předpokladu nebylo lze hleděti k ustanovení § 117 horního zákona již proto, že tento § předpokládá, že nemovitosti věnované báňskému podniku patří témuž vlastníku. V případě, o něž jde, nabyla však stěžovatelka podle § 237 ex. ř. vlastnictví k vložce čís. 238 obce O. již příklepem ze dne 24. září 1925, kdežto vydražitel

horní vložky čís. 104 podal žádost za povolení sporné poznámky teprve 28. dubna 1927. Ustanovení §§ 117 a násl. horního zákona nejsou již v neomezené platnosti, neboť podle § 2 zákona ze dne 5. prosince 1874, čís. 92 zemského zákoníka pro Čechy nesmí nemovitosti, které mají býti předmětem horní knihy, býti zapsány do pozemkové knihy, z níž báňské nemovitosti jsou vyloučeny. Knihovní zápisy s právními účinky § 119 horního zákona nejsou již přípustné. Věnování nemovitostí zapsaných v pozemkové knize k báňským účelům lze tedy, jak správně naznačuje soud první stolice, knihovně provésti jen podle předpisů zákona ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák. Na tomto nic nemění okolnost, že sporné báňské příslušenství nebylo přesně určeno ani v odhadním protokolu ani v dražebních podmínkách a že vydražitel příklepem se stal také vlastníkem tohoto příslušenství.

Čís. 8092.

Žalobu podle § 37 ex. ř. lze podati toliko za exekučního řízení, při exekuci na movitosti do pravoplatnosti rozvrhového usnesení (do vydání dražebního výtěžku), při exekuci na nemovitosti i po exekučním prodeji, dokud rozvrhové usnesení nenabylo právní moci. Po příklepu nelze vylučovati věc samu, nýbrž toliko výtěžek za ni.

Zmeškal-li vlastník lhůtu k podání vylučovací žaloby, může i potom podati u soudu příslušného podle jurisdikční normy žalobu na věřitele, jenž došel z výtěžku uspokojení pro bezdůvodné obohacení.

Vlastník věcí, které byly jako domnělé příslušenství nemovitosti neprávem podrobeny exekuci na nemovitost, jest oprávněn domáhati se žalobou jich vyloučení z exekuce.

(Rozh. ze dne 1. června 1928, R I 333/28.)

V exekuční dražbě hotelu byly vydraženy také svršky jako jeho příslušenství. K některým z těchto svršků uplatňovala vlastnické právo žalobkyně, tvrdíc, že je prodala dlužníku s výhradou vlastnického práva až do úplného zaplacení kupní ceny, na niž v době dražby dluhoval dlužník 65.000 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na vymáhajících věřitelích zaplacení těchto 65.000 Kč. **Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl.**

Nejvyšší soud nevyhověl rekursům žalovaných.

Důvody:

Je nesporno, a obsahem spisů exekučního soudu zjištěno, že byl ve veřejné dražbě dne 30. června 1926 vydražen hotel i s hotelovým a restauračním příslušenstvím, sepsaným podle zájemního protokolu ze dne 29. listopadu 1924 za 1,960.000 Kč. Žalobkyně uplatňuje k tomuto při-